

Miljødirektoratet

Dato: 31. oktober 2025

Innspill til høring: Forslag om forbud mot nedbygging av myr

Rådgivende Ingeniørers Forening støtter i hovedsak det foreslåtte forbudet slik det foreligger, men ønsker å kommentere på deler av lovforslaget. Ytterligere spesifiseringer vil bidra til å styrke loven slik at den oppnår ønsket resultat. Tilbakemeldingene er strukturert slik at vi svarer ut direktoratets hovedspørsmål knyttet til kommunenes terskel for planskjønn, om forbudet skal gjelde all myr uansett dybde og om konsekvenser knyttet til tilbakevirkende kraft.

1) Bør terskelen for kommunens planskjønn for reguleringsplaner som gjør unntak fra forbudet mot nedbygging av myr være høyere enn ellers, eller bør det følge samme regelverk som ellers, uten krav om klar interesseovervekt?

RIF mener et vilkår om klar overvekt av samfunnskritiske interesser for at kommunene kan åpne for bygging på myr gjennom reguleringsplan, er en viktig spesifisering. Uten denne spesifiseringen vil forbudet by på lite nytt. Dagens forvaltningsregime har i liten grad klart å resultere i tilstrekkelig bevaring av myr.

Lovforslaget med bakgrunnsdokument gir lite konkret veiledning om hva det vil si å ha tilstrekkelig interesseovervekt til at bygging på myr kan aksepteres. Dette kan komme til å skape liten forutsigbarhet i arealforvaltningen. Etter hva RIF er kjent med, arbeider Miljødirektoratet med veiledning for konsekvensutredninger for kommuneplanens arealdel. Klare føringer for hva kommunen kan legge ut av nye utbyggingsområder allerede i kommuneplanens arealdel kunne ha vært en første skanse for forslag om utbygging på myr. I tillegg bør utbygging på myr ses i sammenheng med og vektas opp mot andre hensyn i konsekvensutredning.

RIF er enige i at konsesjonspliktige energi- og vassdragstiltak unntas fra forbudet, da disse tiltakene er underlagt en grundig behandling gjennom konsesjonsprosessen. Det er dog viktig at ikke forvaltningen begynner å opptre med doble standarder og at NVE legger seg tett opp mot øvrig forvaltningspraksis i spørsmål med utbygging på myr.

En rekke kommuner har innført mål om arealnøytralitet, i tråd med Naturavtalen og nasjonale samt internasjonale ambisjoner om å stanse naturtap og styrke naturrestaurering. I tillegg har en rekke

sentrale utbyggere av kritisk infrastruktur vedtatt miljøambisjoner om no-net-loss. Med økt kunnskap, mer oppmerksomhet og tydeligere nasjonale og internasjonale mål knyttet til naturrestaurering og kompensasjon, er det nå rimelig å forvente at utbygginger som medfører store naturødeleggelser også får krav om økologisk kompensasjon og/eller restaurering av myrer med redusert tilstand. I forslaget som er til høring, legges det opp til at kommunene kan overprøve myrforbudet med reguleringsplan med interesseovervekt. Det fremstår litt passivt at ikke kommunene i slike tilfeller skal måtte kreve økologisk kompensasjon. Det er svært mye ødelagt myr i Norge med stor restaureringspotensial. Et krav om økologisk kompensasjon ville gitt myrrestaureringen vind i seilene – noe som vil være nødvendig for at Norge skal kunne overholde lovnadene i den nye Naturavtalen.

2) Bør forbudet gjelde all myr, uansett dybde, eller bør det avgrenses til myr dypere enn 30 cm, etter modell av forbudet mot nydyrking av myr?

RIF er enige i at forbudet skal omfatte all myr, uavhengig av kvalitet og størrelse, og følge definisjonen i NiN-systemet. Som det pekes på i lovforslagets følgedokument er det krevende å definere myr entydig. Dagens kartlag over hva som er myr er grove og ufullstendige. Erfaringsmessig er det selv ute i felt med myrspyd og rett kompetanse krevende å gi presise avgrensninger av myrområder. RIF sine medlemsfirmaer har i senere tid sett flere utbygginger hvor svært mye energi brukes på lite fruktbare diskusjoner om hva som er myr eller ikke i plansaker. Det vil åpenbart være en fordel å unngå dette ved å inkludere all myr, uavhengig av kvalitet og størrelse.

Departementene ønsker innspill på om forbudet bør avgrenses til myr dypere enn 30 cm, etter modell fra forbudet mot nydyrking av myr. RIF er av den oppfatning at grunne myrer også skal inkluderes, slik departementet anbefaler. Grunne myrer har minst like stor verdi for naturmangfoldet og inkluderer blant annet de særs verdifulle grunne rikmyrene, som er hjem for mange, sjeldne og spesielle artsgrupper. RIF mener videre at spesifikke regler knyttet til myrddybde vil medføre uforholdsmessig mye merarbeid og lite fruktbart arbeid med måling av myrddybder i enhver utbyggings sak.

Definisjonen av myr slik den nå står i lovforslaget vil i enkelte tilfeller ikke omfatte sterkt degraderte myrområder. Dette kan være torvtektsområder hvor det ikke er rester av torvdannende vegetasjon eller drenerte myrarealer hvor skogplantingen er mislykket, men god nok til at myrvegetasjonen er sterkt forringet eller ikke-eksisterende. Dermed faller området utenfor myr-definisjonen. Slike områder har ofte tykke lag med rest-torv igjen, og en utbygging vil føre til store klimagassutslipp. Det er veldig uheldig at slike områder kan falle utenfor foreslått definisjonen av myr, og RIF anbefaler derfor en klarere definisjon i lovforslaget.

Dersom områder med degradert, men fullt ut restaurerbar myr faller utenfor myrdefinisjonen i lovforslaget, er dette alvorlig. Flere kommuner og fylker har omtrent ikke intakt myr igjen. Restaurerbar natur har knapt noen status i arealforvaltningen i dag. Dette har vært en utfordring i konsekvensanalyser etter M-1941 hvor det er vanskelig å få knyttet verdi til restaurerbar natur. For et fylke som Vestfold, som har svært lite intakt myr igjen, vil en nedbygging av restaurerbar myr trolig være en kostbar og dårlig strategi for fremtidig klimatilpasning. En noe videre definisjon av hva som er myr kan bøte på en alvorlig mangel i dagens arealforvaltning.

3) Hvilke konsekvenser vil det ha at et forbud får virkning for reguleringsplaner vedtatt før forbudet trer i kraft?

Departementene foreslår at forbudet mot nedbygging av myr får virkning også for tidligere vedtatte reguleringsplaner. RIF opplever at en reguleringsplans juridiske varighet i senere år har blitt stadig kortere. I de fleste tilfeller er dette fornuftig, da stadig strengere krav til miljø og bærekraft gjør at selv planvedtak få år tilbake ikke tilfredsstiller dagens krav til natur og bærekraft. Tatt tomterreserven i den norske fjellheimen i betraktning, er det åpenbart at en tilbakevirkende kraft for forbudet vil være helt nødvendig for å få kontroll på hyttebygging på myr. RIF deler likevel direktoratets bekymring for hva en tilbakevirkning vil ha å si for reguleringsplaner for store samferdselsprosjekter. Det ligger årevis med prosess bak en rekke vedtatte, men ikke bygde veiprosjekter. I disse prosjektene vil det i svært liten grad være mulig å gjøre justeringer for å i større grad ivareta myr. I praksis vil slike utbyggingsprosjekter implisitt ha en interesseovervekt, men med erfaringen fra E6 Roterud-Storhove gjennom Lågendeltaet naturreservat frisk i minne ser man betydningen av å tydeliggjøre begrepsbruken knyttet til «interesse». Uavhengig av om lovforslaget får tilbakevirkende juridisk kraft, mener RIF at eventuelle krav om restaurering og kompensasjon bør kunne stilles til fremtidige utbygginger som bygges etter gamle reguleringsplaner dersom disse medfører utilbørlige inngrep i myr.

Vennlig hilsen
Rådgivende Ingeniørers Forening
v/ RIF sitt Bærekraftsutvalg